

TKI-hankkeiden raportointi

Ammattikorkeakoulun hallitus 17.03.2025 § 6
318/13.00/2025

Vararehtori Juhani Soini:

Ammattikorkeakoulujen valtionosuuden (VOS) rahoitusmallissa ns. ulkopuolista TKI-rahoitusta (URAH) käytetään yhtenä mittarina tulevien rahoitusten laskemisessa. URAH:iksi lasketaan rahoitus, joka tulee korkeakoululle opetus- ja kulttuuriministeriön perusrahoitusmomentin ulkopuolelta ja joka täyttää tilastokeskuksen monitulkintaisen TKI-määritelmän, joka vuorostaan perustuu EU:n yhteiseen käsitteistöön. Hyvänä esimerkkinä rahoituksen raportoinnin epäselvyydestä toimii Erasmus+ -rahoituksen raportointi, joka on ollut viime aikoina keskustelun keskiössä. Näistä kahdesta kriteeristä Erasmus+ -rahoitus täyttää selkeästi ensimmäisen (rahoitus tulee perusrahoituksen ulkopuolelta), mutta TKI-työn sisällön täytyminen ei aina ole ollut selkeää.

Erasmus+ -hankkeet ovat yksi EU:n rahoitusohjelmista. Niillä on alun perin tuettu opiskelija- ja henkilöstövaihtoa, mutta nykyään niitä voi käyttää myös strategisten kumppanuuksien rakentamiseen ja prosessien kehittämiseen. Turun ammattikorkeakoulussa on tulkittu, että puhtaita vaihtorahoituksia lukuun ottamatta Erasmus+ -rahoitukset täyttävät tilastokeskuksen TKI-määritelmän. Valtiontalouden tarkastusviraston tekemän OKM:n VOS-käytäntöjen tarkastuksen jälkeen on tullut esille, että eri ammattikorkeakoulut ovat tulkinneet asiaa eri tavoilla. Tästä johtuen OKM ja ammattikorkeakoulut ovat käyneet vuoropuhelua, jonka tavoitteena on luoda yhteinen käsitys siitä, missä tilanteissa Erasmus+ -rahoitukset tulisi raportoida valtionosuuteen vaikuttavaksi URAH-rahoitukseksi vuoden 2024 tulosraportoinnissa.

OKM toimitti edellisellä viikolla oman tulkintansa asiasta. OKM ohjeistus ei ole yksiselitteinen, vaan se perustuu kahteen aiemmin mainittuun kriteeriin ja toteaa, että pääosin Erasmus+ -rahoitus on tarkoitettu henkilöstövaihtoihin, joten pääsääntöisesti niitä ei tulisi raportoida valtionosuutta tuovaksi URAH-rahoitukseksi, ellei niissä ole selkeää tilastokeskuksen TKI-määritelmän täyttävää komponenttia.

Turun ammattikorkeakoulu on selkeästi eniten Erasmus+ -rahoituksia käyttävä ammattikorkeakoulu. Vuonna 2024 käytimme n. 1,8 M€ Erasmus+ -rahoitusta. Vuodelle 2025 arvioimme rahoituksen tason olevan samaa luokkaa, ja siitä eteenpäin rahoitusmäärä riippuu korvaavien hankkeiden hakemisesta. AMK:ien rahoitusmallin perusteella arvioimme saavamme vuosina 2026–2029 valtionosuutena n. 60 prosenttia URAH-rahoituksestamme. Vuonna 2024 toteutuneen ja vuodelle 2025 arvioidun Erasmus+ -salkun pohjalta niiden valtionosuusvaikutus on noin 2,2 M€, eli n. 0,55 M€/v neljän vuoden ajan vastaten n. 7 htv/v henkilöstömäärää.

Erasmus+ -hankkeisiin liittyy merkittävä määrä Turun ammattikorkeakoulun eurooppalaisista kumppanikorkeakouluista. Rahoitukset ovat mahdollistaneet kansainvälisen yhteistyön vahvistamisen ja niistä vetäytyminen nopeasti aiheuttaisi Turun ammattikorkeakoululle merkittävää yhteistyö- ja mainehaittaa ko. verkostoissa.

OKM:n viimeisen ohjeistuksen mukaan ammattikorkeakoulut, jotka ovat raportoineet TKI-rahoituksensa väärin, eivät ole joutuneet muiden sanktiotoimenpiteiden kohteeksi, kuin väärin perustein raportoidun ja maksetun rahoituksen palauttamisiin.

Rahoitusten raportoinnin aiheuttaman riskin vähentämiseksi muutamme Turun AMK:ssa TKI-valmisteluprosessia siten, että jatkossa tulemme vahvistamaan kaikkien projektien TKI-komponenttia jo suunnitteluvaiheessa. Lisäksi epäselvien projektirahoitusten raportointi VOS:ia lisääväksi URAH:iksi tehdään tarkan hankekohtaisen arvion perusteella. Jokaisen hankkeen osalta tehdään yksittäinen arvio toteutuneista kokonaisuuksista, jotka täyttävät yksiselitteisesti tilastokeskuksen TKI-kriteerit.

Tämä tulee johtamaan tilanteeseen, missä Turun AMKn osalta takaisinperinnän riskitasoa lasketaan, ja samalla TKI-toimintaa vahvistetaan, kuitenkin kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja TKI-toiminnan laajuutta vaarantamatta.

Rehtori-toimitusjohtaja Vesa Taatila:

Ehdotus	Turun ammattikorkeakoulu Oy:n hallitus keskustelee TKI-rahoitusten raportoinnista, ja tunnistaa mahdollisen riskin väärin raportoidun rahoituksen perusteella väärin tuloutetun VOS-rahoituksen takaisinperinnän osalta.
Päätös	Hallitus kävi keskustelun ja hyväksyi päätösehdotuksen.